รายการ *ร้อยเรื่อง...เมืองไทย*

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และคณะทำงานด้านข้อมูลรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอู่ทองใน เขตดุสิต กรุงเทพ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๘-๒๑

เรื่อง พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียบเรียง นางชวนพิชญ์ รัตนาไพบูลย์ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

ออกอากาศ พฤษภาคม ๒๕๕๙

จากการที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (The Greater Mekong Subregional Cross-Border Transport Agreement) โดยได้ลงนามในภาคผนวก ๕ การขนส่งคนโดยสารข้ามพรมแดนภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นับเป็นสาเหตุทำให้ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องอนุวัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศให้มีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามภาคผนวก ๕ ของความตกลงฯ ดังนั้นในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... (ที่เสนอโดย พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยใช้อำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ในขณะนั้น) แล้วลงมติเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๓๑ ตอนที่ ๘๒ ก วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๗ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ (ให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ.๒๕๕๗ นับเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อระบบการขนส่งของประเทศไทยสำหรับใช้บังคับแก่การขนส่งคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศเป็นการเฉพาะ เพราะเป็นการกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดทางแพ่งของผู้ให้บริการ ผู้ใช้บริการ และบุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการขนส่งคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ อีกทั้งสามารถทำให้ผู้ประกอบการของไทยแข่งขันกับผู้ประกอบการขนส่งของประเทศอื่น ๆ ที่มีความรับผิดทางแพ่งในเรื่องการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ

โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญดังนี้

หมวด ๑ สัญญารับคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ คือ สัญญาที่ผู้ขนส่งตกลงกับคนโดยสารว่าจะรับดำเนินการหรือจัดให้มีการขนส่งคนโดยสารทางถนนและสัมภาระโดยรถจากจุดต้นทางในประเทศหนึ่งไปยังจุดปลายทางในอีกประเทศหนึ่ง หรือจากจุดต้นทางในประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งแล้วกลับมายังจุดปลายทางในประเทศต้นทาง ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีบำเหน็จหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๖)

ข้อตกลงใดในสัญญารับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีผลไม่ว่าโดยตรงหรือโดยปริยาย เป็นการปลดเปลื้องความรับผิดของผู้ขนส่งหรือเป็นผลให้ผู้ขนส่งต้องรับผิดน้อยกว่าตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ (มาตรา ๗)

ผู้ขนส่งต้องออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนให้แก่คนโดยสารเมื่อได้รับมอบสัมภาระลงทะเบียนไว้ โดยอาจออกรวมไปกับตั๋วโดยสารก็ได้ (มาตรา ๑๑) การไม่ได้ออกใบรับสัมภาระลงทะเบียนไม่ทำให้ผู้ขนส่งพ้นจากความรับผิด (มาตรา ๑๓ วรรคสอง)

หมวด ๒ หน้าที่และสิทธิของผู้ขนส่ง คือ ผู้ขนส่งต้องตรวจสภาพเท่าที่เห็นได้จากภายนอกของสัมภาระลงทะเบียนในเวลาที่ลงทะเบียนสัมภาระนั้น และหากจำเป็นผู้ขนส่งต้องระบุข้อสงวนไว้ในใบรับสัมภาระลงทะเบียนตามความเหมาะสม (มาตรา ๑๔)

หมวด ๓ ความรับผิดและข้อยกเว้นความรับผิดของผู้ขนส่ง คือ ผู้ขนส่งต้องรับผิดในความเสียหายแก่ชีวิตร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสารอันเป็นผลมาจากอุบัติเหตุเกี่ยวกับการขนส่งที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง (มาตรา ๑๗)

ผู้ขนส่งต้องรับผิดเพื่อการกระทำหรือละเว้นการกระทำของลูกจ้าง ตัวแทนหรือผู้รับจ้างช่วงของตนซึ่งได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบอำนาจแห่งการเป็นตัวแทนหรือในกิจการที่รับจ้างร่วมกัน (มาตรา ๒๑)

หมวด ๔ การจำกัดความผิดของผู้ขนส่งและการคิดค่าสินไหมทดแทน คือ ในกรณีที่คนโดยสารตาย หรือบาดเจ็บทางร่างกายหรือจิตใจ ให้จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่งไม่เกิน ๙,๐๐๐ หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อคนโดยสารหนึ่งคนในเหตุการณ์เดียวกัน (มาตรา ๒๔)

หมวด ๕ การใช้สิทธิเรียกร้องและการระงับข้อพิพาท คือ ในการฟ้องคดีเรียกค่าสินไหมทดแทน โจทก์มีสิทธิเลือกฟ้องคดีในศาลใดศาลหนึ่งที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีตามกฎหมายของประเทศนั้นได้ ดังต่อไปนี้ (๑) ศาลในประเทศที่มีการรับขนเริ่มต้นหรือสิ้นสุดลง (๒) ศาลในประเทศที่มีความสูญหายหรือความเสียหายเกิดขึ้นหากสามารถระบุได้ (๓) ศาลในประเทศที่เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ขนส่ง (๔) ศาลในประเทศที่เป็นภูมิลำเนาของโจทก์ (มาตรา ๓๓)

การใช้สิทธิเรียกร้อง ถ้ามิได้ฟ้องหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดภายในกำหนดเวลาถือว่าขาดอายุความ (๑) สามปี สำหรับการตาย การบาดเจ็บ หรือความเสียหายต่อร่างกายหรือจิตใจของคนโดยสาร (๒) หกเดือน สำหรับการสูญหาย ความเสียหาย ความล่าช้าของสัมภาระและความล่าช้าในการถึงจุดหมายของคนโดยสาร (มาตรา ๓๕)

แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าพระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๗ จะมีข้อดีหลายประการ ที่เป็นหลักประกันแก่คนโดยสารที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการได้รับการชดใช้ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่สำหรับผู้ประกอบการแล้วอาจได้รับผลกระทบโดยตรง กล่าวคือ ผู้ประกอบการมีภาระที่จะต้องดำเนินกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ฯ ฉบับนี้ นอกจากนี้ควรมีการเผยแพร่หลักการและสาระสำคัญตลอดจนการทำความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการขนส่งทางถนนระหว่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ให้ทั่วถึง

ককককককককককককককককককক

บรรณานุกรม

ร่างกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขในการจัดให้มีประกันไว้ในอนุญาตประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ พ.ศ.....

แถลงผลการประชุมคณะรัฐมนตรี 3 กุมภาพันธ์ 2558. (2558). สืบค้น 14 มกราคม 2559 จาก www.thaigov.go.th/index.php/th/news-summary-cabinet.../2776.html

บันทึกความเห็นและข้อเสนอแนะคปก. (2557). สืบค้น 14 มกราคม 2559 จาก www.lrct.go.th/th/?page_id=3231

"พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. 2557". (23 ธันวาคม 2557). **ราชกิจจานุเบกษา,** เล่ม 131 ตอนที่ 82 ก, น.2384-2446, น.1-9.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2557). **เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. .... (คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้เสนอ).** กรุงเทพฯ: สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2557). **พระราชบัญญัติการรับขนคนโดยสารทางถนนระหว่างประเทศ พ.ศ. 2557.** กรุงเทพฯ: สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.

สรุปเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 5 ฉบับ. (ม.ป.ป.). สืบค้น 15 ธันวาคม 2558 จาก http://click.senate.go.th/?p=5281

สารพันกฎหมายกับทนายแดง. (2557). **84. กฎหมายใหม่ (เดือนธันวาคม 2557-13).** สืบค้น 8 มกราคม 2559 จาก https://www.facebook.com/permalink.php?id=106750649518993&story_fbid=329864483874274

ककककककककककककककककककक